

270017 - Tüm işlerimizde her şeyi Allah’a havale etmemiz mi gerekir?

Soru

Şeyh Şa’ravi şöyle dediğini duydum: Caferi sadık şöyle dedi: İnsanların kendisine tuzak kurup ta “..... Ben işimi Allah’a havale ediyorum. Şüphesiz Allah, kullarını hakkıyla görendir.” Ayetine koşmayan kişiden şaşırıyorum. Bu söz sadece insanların tuzak kurmalarına mı özeldir? Yoksa başka anlamlarda da kullanılır mı? Ve nelerdir? Çocuklarımla İslam terbiyesinde büyümeleri ve Allah’ın kendi sevgini onlara sevdirmesi konusunda işlerimi Allah’a havale etmem caiz midir?

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

Bu Caferi sadık’a nisbet edilen söz Firavun ailesinden mümin olan kimsenin söylediği söze işaret edilmiştir. “Size söylediklerimi hatırlayacaksınız. Ben işimi Allah’a havale ediyorum. Şüphesiz Allah, kullarını hakkıyla görendir. Allah, onu, onların hilelerinin kötülüklerinden korudu. Firavun ailesini, azâbın en kötüsü kuşattı.”^[1]

Şeyh Muhammed El Emin El Şengiti Rahimehullahşöyle dedi:

Ayeti kerime, Allah’a gerçekten tevekkül etmek ve tüm işleri Allah’a havale etmenin tüm kötülüklerden koruyacağına dair açık bir delildir.

Ayetten anlaşıldığı gibi Firavun ve kavmi bu mümin adama tuzak kurmak istediler ancak mümin adam Allah’a tevekkül edip tüm işleri ona havale ettiği için Allah onu tüm tuzak ve zararlardan korumuştur.^[2]

Bu ayet aşağıdaki diğer ayete benzemektedir:

“Onlar öyle kimselerdir ki, halk kendilerine, “İnsanlar size karşı ordu toplamışlar, onlardan korkun” dediklerinde, bu söz onların imanını artırdı ve “Allah bize yeter, O ne güzel vekildir!” dediler.

Bundan dolayı Allah'tan bir nimet ve lütufla kendilerine hiçbir fenalık dokunmadan geri döndüler ve Allah'ın rızasına uydular. Allah, büyük lütuf sahibidir.”[3]

Allah’a havale etmenin anlamı; sadece Allah’a tevekkül etmektir.

Taberi Rahimehullahşöyle dedi: “Tüm işlerimi Allah’a havale ettim” den maksat yani:tüm işlerimi Allah’a teslim ediyorum, ona tevekkül ediyorum, ona bırakıyorum çünkü o kendisine tevekkül edene yeterdir. [4]

İbn Kesir Rahimehullahşöyle dedi: “tüm işlerimi Allah’a havale ettim” den maksat yani:ona tevekkül edip ondan yardım talep ediyorum. [5]

İkincisi: Dünya ve ahiret ile ilgili tüm işlerimizde Allah’a tevekkül etmek bize vahiy ile emredilen konulardandır. Bununla ilgili birçok ayet bulunmaktadır:

- “Korkanların içinden Allah'ın kendilerine nimet verdiği iki adam şöyle demişti: “Onların üzerine kapıdan girin. Oraya girdiniz mi artık siz kuşkusuz galiplersiniz. Eğer mü'minler iseniz, yalnızca Allah’a tevekkül edin.” [6]

- Sana “baş üstüne” derler. Fakat senin yanından çıktıklarında, içlerinden birtakımı, geceleyin; (senin gündüz) söylediklerinin aksini kurarlar. Allah, onların geceleyin kurduklarını yazmaktadır. Sen onlara aldırma. Allah’a tevekkül et. Vekil olarak Allah yeter. [7]

- Göklerin ve yerin gaybını bilmek Allah’a mahsustur. Bütün işler O’na döndürülür. Öyle ise O’na kulluk et ve O’na tevekkül et. Rabbin yaptıklarınızdan habersiz değildir. [8]

- Sen, o ölümsüz ve daima diri olana (Allah’a) tevekkül et. O’nu her türlü övgüyle yücelterek tesbih et. Kullarının günahlarından hakkıyla haberdar olarak O yeter! [9]

Sonuç olarak çocukların terbiyesinde işleri Allah’a havale etmek bu konuda Allah’a tevekkül etmek demektir. Bu amacı gerçekleştirmek için Allah’a yönelmektir. Nitekim kulun her işinde Allah’a tevekkül etmesi güzel bir davranıştır. Tevekkül, ibadetlerin en yücelerindendir.

Ancak doğru tevekkül: meşru sebepleri yerine getirilmesi ile birlikte olur.Bu konuda şöyle bir hadis

bulunmaktadır:

Enes bin Malik Radiyallahu anhu şöyle dedi: bir adam şöyle dedi: Ey Allah'ın Resulü! (deveyi) bağlayıp tevekkül edeyim yoksa salayım ve tevekkül edeyim? Rasulullah sallallahu aleyhi vesellem: bağla ve tevekkül et. Dedi. [10]

MubarekfuriRahimehullahşöyle dedi: “Bağlıyayım” sözcüğü mütekellim kipinde kullanılmış ve soru edatı atılmıştır, sözlükte deveyi bağladı: yani bacaklarını sağlam bir şekilde bağlamak demektir. “Ve tevekkül edeyim”: yani bağladıktan sonra tevekkül edeyim.

Bırakayım yani bıraktıktan sonra tevekkül edeyim. ?

Bağla dedi: el menavi şöyle dedi: yani devenin bacaklarını iple bağla ve sonra Allah'a tevekkül et. Böylece bağlamak tevekküle aykırı bir şey olmadığı görülmüştür.[11]

Gerçekten Allah'a tevekkül eden kimse vacip olan sebepler başta olmak üzere meşru sebepleri yerine getirmeye başlamalıdır.

İbn Recep Rahimehullahşöyle dedi: “Bil ki! tevekkülü gerçekleştirmek Allah'ın yarattığı sebepleri yerine getirmeye aykırı değil, nitekim Allah kainatta bir takım kanunlar yaratmıştır. Bunun üzerine Allah sebeplerin yerine getirilmesini emretmiştir. Bununla birlikte tevekkülü emretmiştir. Uzuvarla sebepleri yerine getirmek Allah'a itaattir. Kalp ile ona tevekkül etmek ona inanmak ve iman etmektir.

Kulun işlediği işler üç kısımdır:

Birincisi: Allah'ın kullarına emrettiği ibadetlerdir, Allah bu ibadetleri cehennemden kurtuluş ve cennete giriş için bir sebep kılmıştır. Bunları Allah'a tevekkül ederek yapmak gerekir, bunları yaparken Allah'tan yardım dilemeliyiz, çünkü bunlara güç yetirmek ancak Allah'ın yardımıyla olur. Allah'ın istediği olur, istemediği olmaz.

Her kim Allah'ın farz kıldığı şeylerde gevşeklik gösterirse hem dünyada hem de ahirette şeri ve kader olarak cezayı hak eder.[12]

Çocuk terbiyesi de hem tevekkül hem de şeriatın emrettiği gibi sebepler lebirlikte yapılması gerekir. Yüce Allah şöyle buyurmuştur: “ Ey iman edenler! Kendinizi ve ailenizi, yakıtı insanlar ve taşlar olan ateşten koruyun. O ateşin başında gayet katı, çetin, Allah’ın kendilerine verdiği emirlere karşı gelmeyen ve kendilerine emredilen şeyi yapan melekler vardır. [13]

Muhammed el emin el şenqiti Rahimehullahşöyle dedi: “Kişi eşini, çocuklarını vb. diğer akrabalarını iyilikle emredip kötülükten alıkoyması gerekir çünkü yüce Allah şöyle buyurmuştur: “Ey iman edenler! Kendinizi ve ailenizi, yakıtı insanlar ve taşlar olan ateşten koruyun.” Ve Rasulullah sallallahu aleyhi vesellem şöyle demiştir: “Hepiniz çobansınız ve hepiniz sürünüzden sorumlusunuz”[14]

En doğrusunu bilen Allah’tır.

[1] Gafir 44-45

[2] Advaul beyan 7/96-97

[3] Ali İmran 173-174

[4] Tefsir Taberi 20/335

[5] İbn Kesir tefsiri 7/146

[6] Maide 23

[7] Nisa 81

[8] Hud 123

[9] Furkan 58

[10] Tirmizi 2517 Elbani sahih demiştir. 2/610

[11] Tuhfetul ehvazi 7/186

[12] Camiul ulum velhikem 2/498-499

[13] Tahrim 6

[14] Adavaul beyan 2/209